

Bezuinig op de zorg door managementfuncties op te heffen en door met ouderen van tevoren te bespreken wat ze nog willen als ze ernstig ziek worden

Posted on 20 januari 2026 by Armand Girbes

Er moet volgens de nieuwe regeringscoalitie extreem veel geld uitgegeven worden aan defensie en aan projecten voor 'het klimaat' en daarom zal er in 'de zorg' flink bezuinigd moeten worden. De regeringspartijen laten zich op dit gebied voornamelijk adviseren door mensen – veelal zorgmarkt-economen, managers of andere zorgverzekeraar-lobbyisten – die nog nooit een patiënt hebben aangeraakt, laat staan beter gemaakt.

Daarom hierbij een gratis advies van iemand die dat meer dan 40 jaar wél gedaan heeft, bovendien bestuurlijke taken heeft vervuld en daarnaast te rade is gegaan bij meerdere collega's met zowel bestuurs- als patiëntenzorg-ervaring.

Wynia's week: Bezuinig op de zorg door managementfuncties op te heffen en door met ouderen van tevoren te bespreken wat ze nog willen als ze ernstig ziek worden

Bullshitjobs

De voorkeur van politici om vooral mensen te consulteren die werken *aan* de zorg en niet *in* de zorg heeft ertoe geleid dat de verkregen adviezen vooral gaan over bezuinigen *in* de zorg in plaats van *aan* de zorg. Deze adviezen gaan dan ook nog niet zelden gepaard met weer nieuwe managersfuncties. Dat zijn dan overigens vaak functies die te duiden zijn als bullshitjobs. Immers, zo blijven hun banen *aan* de zorg bestaan en komen er zelfs nieuwe bij.

Een ander weinig benoemd probleem is dat politici, zeker die met bestuursverantwoordelijkheid, nauwelijks geïnteresseerd zijn in de langere termijn en voornamelijk steeds maar willen scoren op de korte termijn. Een stelselwijziging zoals bepleit in mijn boek [Zieke Zorg](#) is dan ook kansloos op dit moment.

Vooropgesteld zij dat er best wel bezuinigd kan worden op onderdelen *in* de zorg. Maar – om een geliefde managementterm te gebruiken – er is heel veel laaghangend fruit *aan* de zorg. Daar kan enorm bezuinigd worden zonder nadelen voor de patiënt. De nieuwe regering zal daarom als stelregel moeten hanteren dat alvorens *in* de zorg te bezuinigen, de bezuinigingen *aan* de zorg in volle gang zijn.

Een eerste maatregel waar geen enkele patiënt iets van gaat merken is om een derde van alle managersfuncties in de zorg op te heffen, te beginnen met het geven van een dergelijke stelopdracht aan de raden van bestuur van ziekenhuizen. Wanneer de stelopdracht in termen van budget gaat, schrap een derde van het budget ten behoeve van het management, en niet in fte's, dan is het nóg makkelijker uitvoerbaar.

Reduceer de rol van banken

Daarnaast kunnen per decreet alle registraties die niet tot een aantoonbare verbetering van zorgkwaliteit hebben geleid, worden geschrapt. Alleen registraties van basisgegevens, die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van beleid, en medisch noodzakelijke registraties worden gehandhaafd. Dat zal onmiddellijk repercussies hebben voor veel verborgen kosten die gemaakt worden in de ziekenhuizen, en ook leiden tot (gedeeltelijke) ontmanteling van de organisaties die hiervan leven. Als onderdeel hiervan kunnen ziekenhuisaccreditaties, die vooral papieren lasten en advieskosten genereren, per onmiddellijk worden geschrapt.

Wynia's week: Bezuinig op de zorg door managementfuncties op te heffen en door met ouderen van tevoren te bespreken wat ze nog willen als ze ernstig ziek worden

Een andere eenvoudige besparing is de rol van de banken te reduceren. Banken berekenen voor de leningen aan zorginstellingen zoals ziekenhuizen, een veel te hoge rente met als nepargument dat de lening risicovol is. Financieel experts en garantiestellingen door de staat zouden hier snel verandering in moeten kunnen brengen. Een regering met inzicht in de precieze getallen, waar ik als burger geen toegang toe krijg, kan de omvang van de te hoge significante bedragen die verdwijnen in de diepe portemonnees van banken wel bepalen.

Met preventie bezuinig je niet

Dan over de zorg zelf. De politici laten zich helaas beïnvloeden door prietpraat over bezuinigen door 'niet-bewezen effectieve zorg' te schrappen. Het is een onzinbegrip dat in veel partijprogramma's staat en doet daarom het ergste vrezen. Het is een pakketbeheer-term en komt van mensen die niet willen begrijpen dat veel kwaliteit van zorg niet te bewijzen is met *trials*.

Evenzo gaat bezuinigen door preventie alleen werken als we tegelijk beslissen om mensen boven een bepaalde leeftijd geen toegang meer te geven tot alle zorg. Wat vriendelijker gezegd, preventie levert zelden echte bezuinigingen op de korte en middellange termijn en resulteert alleen in structureel minder zorgkosten als je impliciet ook minder zorg gaat leveren aan oudere generaties. Immers met goede preventie gaan mensen weliswaar op oudere leeftijd dood, maar in de periode vóór hun dood blijven ze zorgkosten genereren. En dan misschien minder aan kanker, maar méér aan ouderdomsziekten zoals dementie. Uiteraard draagt preventie bij aan levensgeluk en daarom draag ik het een warm hart toe, maar het is geen goede bezuinigingsmaatregel.

Vraag ouderen wat ze nog willen als ze ernstig ziek worden

Waar we massaal in zouden moeten investeren is zogenaamde *advanced care-planning*. Ouderen die plots geconfronteerd worden met een ernstige ziekte, dreigende ziekenhuis- of zelfs *intensive care*-opname, zijn daar te vaak niet op voorbereid. Zij moeten dan acuut ver dragende beslissingen nemen. Frequent heb ik in mijn carrière gezien dat het dan uitdraait op een pijnlijk, lang en belastend ziektebeloop, uitmondend in overlijden in het ziekenhuis.

Wynia's week: Bezuinig op de zorg door managementfuncties op te heffen en door met ouderen van tevoren te bespreken wat ze nog willen als ze ernstig ziek worden

Bespreek daarom met vooral alle ouderen (75+) én hun directe omgeving, onder rustige omstandigheden wat ze graag nog als behandeling willen, mochten ze onverhoopt erg ziek worden. Dat geldt ook voor – jongere – patiënten met progressieve chronische ziekten die tot invaliditeit leiden. Het besef dat het leven eindig is, is weliswaar confronterend, maar essentieel. Deze *advanced care* - planning is een instrument ter verbetering van de kwaliteit van zorg met als nevenwerking lagere zorgkosten, zoals ook uit [onderzoek](#) blijkt.

Wynia's Week brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. [Doet u \(weer\) mee?](#) Hartelijk dank!